

ԳԷՊԻ ԲՆՈՒԹԻՒՆ

Քաղաքակրթութիւնը կը ստիպէ մարդը ապրելու, բնութենէն հետու, հետզհետէ արուեստական այնպիսի պայմաններու մէջ, որոնք կ'անդամալուծեն և կ'ախտաւորեն մարդկային կազմին բնական գործարանները և կը խաթարեն թէ անհատին և թէ ցեղին կենսունակութիւնը:

Բայց բնութիւնը ունի իր հրամայական պահանջները, զորս կարելի չէ անվերջ անտես առնել: Ատոր հետեւանքով իսկ, քաղաքներու բնակիչներուն քով հետզհետէ երեւան կուգայ դիրենք շրջապատող արուեստական սպանիչ պայմաններուն դէմ զօրաւոր հակազդեցութիւն մը և բնութեան մէջ ապրելու բուռն տենչ մը:

Արձակուրդը, այնպէս ինչպէս կը կատարուի ներկայիս, զոհացում չի տար այդ փափաքին, որովհետեւ մարդիկ, նոյնիսկ անոնք որ քաղաքներէ հեռու են, կ'ապրին քաղաքի կեանքով, թերեւս քիչ մը աւելի մաքուր մթնոլորտի մէջ:

Արդ, մարմինը կատարելապէս հանգստացնելու և նորոգելու համար, անհրաժեշտ է ապրիլ բնութեան մէջ, բնութեան հետ, բնական պայմաններու տակ: Այս պահանջին զոհացում կուտան քանակուժը և մերկապրողական շարժումը (nudisme), որ սկսելով Սկանտինաւեան երկիրներէն, այժմ տարածուած է մինչև Գերմանիա, և հետզհետէ կը ծաւալի ուրիշ երկիրներ: Այդ շարժումին յարողները (nudistes) ամէն սեռէ, տարիքէ և դասակարգէ մարդիկ, ժամանակաւորապէս (4—8 շաբաթ) միասին կ'անցընեն բոլորովին մերկ, զերծ ամէն կաշկանդումէ և կը սնանին ու կ'ապրին համաձայն բնական պայմաններու: Այս պայմաններէն կարելի է օգտուիլ մասնաւոր միութիւններու միջոցով, որոնք տակաւին շատ քիչ ընդհանրացած են:

Անհրաժեշտ չէ մերկապրող (nudiste) ըլլալ, բնութեան բարիքներէն օգտուելու համար: Բանակումը լիովին զոհացում կուտայ այդ պահանջին, մասնաւորապէս որ այս առթիւ կարելի է մարմինը ամբողջովին ենթարկել լոյսի և օդի լողանքին:

Բանակումը որ ծանօթ campingն է, կարելի է ընել ամէն տեղ, անհատաբար կամ ընկերովի: Բնութեան և բնական պայմաններու մէջ ապրելու ամէնէն դիւրին, հաճելի և ժողովրդական ձևն է: Առանձին, ընտանիքով կամ ընկերներով, կ'առնէք փոքրիկ վրան մը, խոհանոցի անհրաժեշտ սպասներ և քանի մը ծածկոց, ամբողջը 10—12 քիլոնոց ձեռակիր (portatif) ծրար մը: Ներկայիս շատ մը քաղաքներու մէջ պատրաստ կը ծախուին բանակումի անհրաժեշտ դիւրատար պիտոյքները: Ճամբայ կ'ելլէք երկաթուղիով, հեծելախիւով, ոտքով,

կ'երթաք ծովին եզերքը, լերան վրայ, հովիտի մը մէջ, նոյնիսկ ձեր բնակավայրէն կէս կամ մէկ ժամ հեռու ու ձեր վրանը կը տնկէք ջուրի մը եզերքը:

Ամբան եղանակին, կեանքը վրաններու տակ ոչ միայն հաճոյք մըն է, այլ նաև առողջապահական մարզախաղ մը: Քաղաքակրթութեան չարիքներն ու արդի կեանքի յոգնութիւնները դարմանելու համար՝ անհրաժեշտ է և հաճելի երթալ ամիս մը բնակիլ վրանի մը տակ, բնութեան մէջ: Ամէնէն հանգարտ և ամէնէն երջանիկ քունը այդ վրաններուն տակ է որ կը յաճախէ ձեզի: Ձեր թոքերը անարատ օդով կը թրթռան, արիւնը կը մաքրուի, ախորժակը կը բացուի, մարսողութիւնը կը կատարուի աւելի զիւրին, աւելի օգտակար Առտուն կանուխ կ'ելլէք: և կ'օգտուիք առաջին ճառագայթներէն, որոնք զրեթէ հորիզոնական են, հետեւաբար աւելի կենսապարզել: Ու միւս կողմէ, զով առաւօտուն երբ աւելը նոր թափով կը բարձրանայ բուսականութեան մէջ, նոր կենդանութիւն մը կը զգայ վրանաբնակը: Առտուն ցօղը կը թրջէ երեսն ու մարմինը, աշտուժութիւն տալով մորթին: Արեւը կը բարձրանայ, և արեւի լոգանքը նոր ուժ մը կ'աւելցնէ կազմուածքին մէջ:

Այս կիրպ ջանի մը շարաթ, զիշեր և ցերեկ կ'ապրիք բնական կեանք մը, զերծ քաղաքի հոգեկան, մտային և ֆիզիքական ամէն տեսակ յոգնութիւններէն, սպառումներէն, ու քաղաք կը վերադառնաք բոլորովին հանգստացած, կազդուրուած, նորոգուած, պատրաստ՝ նոր ուժերով տանելու կեանքի պայքարը:

Եւրոպական երկիրներու մէջ բազմաթիւ անձեր, ընտանիքներ և միութիւններ ամէն տարի քանի մը շարաթ վրան կը լարեն և բանակում կ'ընեն, ինչ որ արձակուրդի լաւագոյն և ամէնուն մատչելի միջոցն է: Ատոր համար ալ հետզհետէ կը տարածուի ամէն տեղ և ամէն խաւերու մէջ:

Փարիզի Հայ Արիւնքն (սկառւ) ալ երկու տարիէ ի վեր փոքրիկ խումբերով կարճատե բանակումներ կ'ընեն Փարիզի շրջակայքը: Այս տարի Հ. Մ. Ը. Մ. ի սկառուական խումբը 4—6 շարաթի չափ բանակում մը պիտի ընէ Փարիզէն քանի մը ժամ հեռու ծովեզերքին մօտ:

ԲՈՒԺԱՆՔ, որ ասկէ առաջ նախաձեռնած էր օդէ և արեւէ զուրկ 6—12 տարեկան մանուկներ մատչելի պայմաններով օդափոխութեան զրկելու համար — եւ անոնք կը մեկնին Օդոստոս լին —, այժմ ալ կարգադրութիւն ըրած է Հայ Սկառւտներուն հետ, որպէսզի միասին բանակումի տանին 12—15 տարեկան ոչ-սկառւ հայ պատանիներ, մատչելի պայմաններով (350 ֆրանք մէկ ամսուան համար, ամէն ծախք մէջը հաշուած):

Փարիզի Տիկնանց Միութեան Կ. Խաչի Օգն. Մասնաճիւղը, որ ազգագուտ սուէ ձեռնարկի օժանդակելու առիթ չի փախցներ, ԲՈՒԺԱՆՔի զիմուսին վրայ յանձն առած է իւրաքանչիւր պատանիի համար ըլլալիք ծախքին 100 Քրանքը ինք վճարել: Որով ծնողքները միայն 250 Քրանքի չնչին գումար մը պիտի վճարեն իրենց զաւակներուն մէկ ամսուան լաւ արձակուրդ մը տալու համար:

Աւելորդ է բացատրել թէ այդ բանակումէն որքան պիտի օգտուին գացող պատանիները, ոչ միայն Ֆիզիքսպէս լաւ արձակուրդ մը անցընելով, այլև հոգեպէս ու բարոյապէս՝ ապրելով սկառուական բարձր ու մաքուր մթնոլորտին մէջ:

Ահա թէ ինչո՞ւ շերմապէս կը յանձնարարենք Փարիզ և արուարձանները ընակող հայ ծնողքներուն, որ իրենց զաւակները ընկերացնեն Հայ Սկառուաններուն, բանակումով կենսապարզ և անհրաժեշտ արձակուրդ մը անցընելու համար: Կարելի է արձանագրուիլ զիմելով ԲՈՒԺԱՆՔին, ամէնէն ուշը մինչև Յուլիս 25:

Փափաքելի է որ ուրիշ քաղաքներու — Ֆրանսայի մէջ թէ ուրիշ երկիրներ — հայ սկառուաներն ալ բանակումներ կազմակերպէին թէ իրենց և թէ ոչ-սկառու պատանիներու համար, որպէսզի առողջ ըլլայ հայ նոր սերունդը և անոր հետ ցեղը:

Վստահ ենք որ շատեր պիտի ուզեն նիւթապէս և բարոյապէս քաջալիբերել այս կենսատու շարժումը:

ԲԺ. Լ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ԺՊՏԵԹԷՔ.— Արտաքին երեւոյթը յաճախ կ'ազդէ մեր ներքին կեանքին վրայ: Եթէ միշտ ժպտուն դիրք մը առնէք, հետզհետէ ձեր ներքին վատ տրամադրուածիւնները լաւի կը փոխուին, կ'ըսէ Տօքթ. ֆիէր Վաշէ եւ կը պատմէ հետեւեալը.

Կին մը յաւիտենապէս դատապարտուած դժբախտ մը կը կարծէր ինքզինքը: Աստուածամօր առջեւ լացող մեղաւորներուն պէս արցունք կը թափէր օրն ի բուն: Եատ տխուր էր, շա՛տ: Օր մը կարծելով, որ մահը մտեցած է, զնաց լուսանկարուելու, որպէսզի յիշատակ մը ձգէ իր զաւակներուն: Լուսանկարիչը, ամէն բան պատրաստելէ յետոյ, ըրաւ իր սովորական հրամանը. «Տիկին, ժպտեցէք քիչ մը»: Բայց տիկինը տխուր էր, Լուսանկարիչը, շատ մը փորձերէ յետոյ, ի վերջոյ պողաց. «Ժպտեցէք քիչ մը, տիկին...», եւ քանի մը տարօրինակ խօսքեր ալ ըսաւ, դէմքի արտառոց ծամածուծիւններով:

Լայկան տիկինը, լուսանկարիչին ծիծաղելի դէմքը, ծամածուծիւնները տեսնելով եւ խօսքերը լսելով ակամայ խնդաց: Քանի մը օր յետոյ լուսանկարները առաւ, եւ տեսաւ որ շա՛տ գեղեցիկ էին: Անո՛ւշ անուշ կը ժպտէին: Նոյն սիրուն երեւոյթը ստանալու համար, հայելիին դիմացը անցած ամէն օր սկսաւ ժպտիլ: Օր մըն ալ տեսաւ որ ա՛յ հիւանդ չէր:

Երբ ուրախ էք՝ ժպտեցէք, Բայց ժպտեցէք նաեւ երբ տխուր էք, որպէսզի ձեր տրամադրուածիւնները փոխուին: